

ФАКУЛЬТЕТ „ЕКОНОМІКА ТРАНСПОРТУ”

Кафедра „Облік і аудит”

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

і завдання на контрольну роботу з дисципліни

«ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

Харків - 2009

Методичні вказівки розглянуто і затверджено до друку

на засіданні кафедри «Облік і аудит» 8 грудня 2005 р.,
протокол №4.

Призначено для студентів безвідривної форми навчання
усіх спеціальностей ФЕТ.

Укладачі:

доц. Т.Я. Чупир,
старш. викл. В.Ф. Минка
асист. Т.О. Петухова

Рецензент:

проф. Н.В. Чебанова

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ І ЗАВДАННЯ

на контрольну роботу з дисципліни
«ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

Відповідальний за випуск Минка В.Ф.

Редактор Губарева К.А.

Підписано до друку 19.05.06 р.
Формат паперу 60x84 1/16 . Папір писальний.
Умовн.-друк.арк. 1,75. Обл.-вид.арк. 2,0.
Замовлення № Тираж 150 Ціна

Видавництво УкрДАЗТу, свідоцтво ДК 2874 від 12.06.2007 р.
Друкарня УкрДАЗТу,
61050, Харків - 50, пл. Фейєрбаха, 7

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ

Методичні вказівки і завдання на контрольну роботу з дисципліни
«ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

ХАРЬКОВ 2009

Методичні вказівки і завдання на контрольну роботу з дисципліни «Звітність підприємств» розглянуто і затверджено на засіданні кафедри «Облік і аудит» 8 грудня 2005 р., протокол №4.

Призначено для студентів безвідривної форми навчання усіх спеціальностей ФЕТ.

Укладачі:

доц. Т.Я. Чупир,
старш. викл. В.Ф. Минка
асист. Т.О. Петухова

Рецензент:

проф. Н.В. Чебанова

ВСТУП

Звітність – один з найважливіших елементів обліку, що методом суцільного, безперервного та документального оформлення господарських операцій забезпечує систематизацію інформації про діяльність підприємств, його структурних підрозділів, а також взаємовідносини з іншими підприємствами, організаціями, державними органами, фінансово-кредитними та страховими установами.

Звітність є заключним етапом облікового циклу підприємства і складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення інформаційних потреб різних категорій користувачів, внутрішніх та зовнішніх.

Згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996-XIV, усі юридичні особи, створені відповідно до чинного законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності зобов'язані вести бухгалтерський облік і подавати фінансову, податкову, статистичну та інші види звітності.

Крім державної обов'язкової звітності, підприємства можуть складати і спеціальну бухгалтерську звітність, форми якої погоджуються з Міністерством фінансів України і Державним комітетом зі статистики України. Ця звітність використовується менеджерами підприємств та органами управління як вихідна інформація для управління окремими процесами, підрозділами тощо.

В Україні склалась система звітності, яку можна поділити за різними напрямками (рисунок 1).

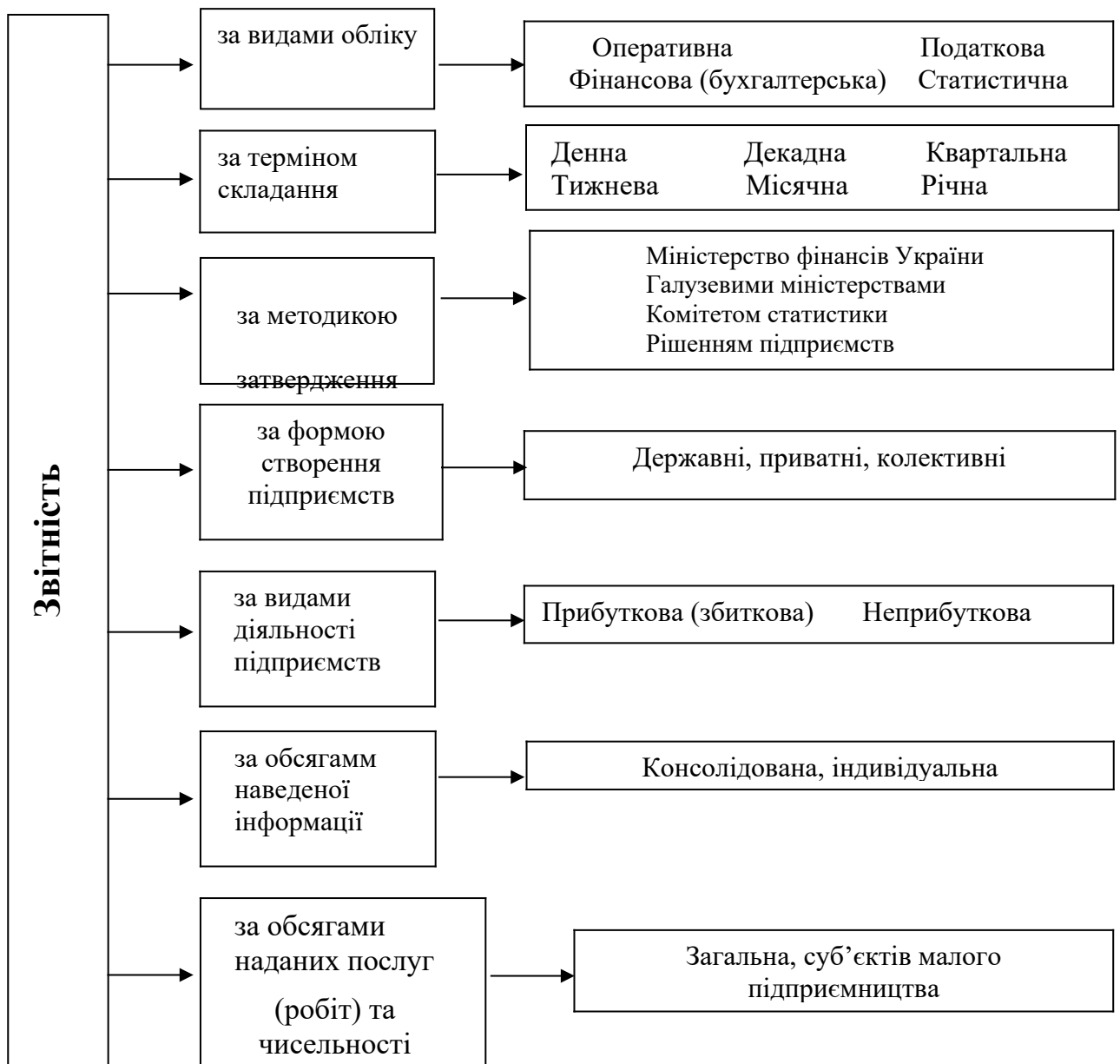

Рисунок 1

Оперативна звітність – це документи, які отримують на заключному етапі оперативного обліку. Розробляється та затверджуються така звітність на конкретному підприємстві, вона характеризує окремі господарські операції, може бути індивідуальна, диференційована та ін. З такою звітністю працюють керівники середнього рівня. Основним завданням такої звітності є надання інформації для прийняття рішень на поточний період.

Фінансова (бухгалтерська) звітність – документи, що містять

інформацію про фінансовий стан, результати діяльності, рух грошових коштів підприємства за звітний період та ін. Слід звернути увагу на те, що в Україні фінансова звітність – система взаємопов'язаних узагальнених показників, що характеризує фінансовий стан підприємства на визначену дату і результати його діяльності за звітний період і базуються на бухгалтерському обліку підприємства (Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність»). Така звітність єдина для всіх суб'єктів господарювання і з нею працюють керівники, замовники, постачальники, банки й ін.

Податкова звітність – звітність, в якій наведено такі показники: валовий доход, валові витрати, амортизація та прибуток (збиток) діяльності підприємства. Податкова звітність представлена у вигляді документа «Декларація на прибуток», який надається до податкової служби.

Статистична звітність – документи, які вміщують сукупність статистичних даних про роботу підприємства та здаються у затверджені терміни до статистичних організацій. Документи складаються за спеціальними формами, які розробляє та затверджує Державний комітет зі статистики.

За терміном представлення звітність поділяють залежно від цілі та напрямків використання звітності. Наприклад, річна звітність дозволяє в цілому охарактеризувати фінансовий стан та напрямки господарської діяльності підприємств, а денна необхідна для контролю за поточною діяльністю. Термін складання оперативної звітності розробляє та затверджує підприємство самостійно. Термін за іншими видами звітності затверджує держава.

Залежно від форми утворення підприємства перелік та повнота заповнення звітності відрізняються. Наприклад, на залізниці (державне підприємство) не всі структурні підрозділи залізниці складають баланс та звіт про фінансовий стан підприємства. Тільки акціонерні товариства заповнюють III-й розділ звіту про фінансовий результат підприємства «Розрахунок показників прибутковості акцій».

За видами діяльності підприємства можуть бути прибутковими (збитковими) та неприбутковими. Ціллю діяльності неприбуткових організацій не є отримання прибутку. До таких організацій належать кооперативи, громадські, політичні організації та ін. Звітність неприбуткових організацій відрізняється від звітності виробничих

підприємств.

Індивідуальна звітність характеризує діяльність конкретного підприємства. Консолідована звітність характеризує стан і результати діяльності підприємства в сукупності з дочірніми підприємствами; така звітність характерна для залізниці.

За обсягом наданих послуг (робіт) та чисельності звітність можна поділити на загальну та звітність суб'єктів малого підприємництва, яка є значно скороченою у співвідношенні із загальною.

На підприємствах одночасно ведуться та заповнюються різні види звітності. Важливим завданням керівництва підприємства є організація та розподіл обов'язків між співробітниками за своєчасним складанням звітності.

Звітність підприємства дозволяє ефективно управляти виробництвом, прогнозувати напрямки розвитку бізнесу, оцінити стосунки з покупцями та постачальниками. Крім того, звітність дозволяє державі планувати розвиток країни в цілому та кожної галузі або регіону. Роль держави в складанні та використанні звітності є складною. З одного боку, держава затверджує види, форми звітності, терміни представлення. З другого, звітність - це основне джерело надходження економічної інформації держави.

Мета дисципліни «Звітність підприємств» - дати студентам знання про обсяг і форми державної та внутрішньовідомчої (спеціальної) звітності, методику їх складання, узгодженість окремих показників звітності, відображених у різних формах, порядок затвердження та оприлюднення звітності.

Після вивчення дисципліни «Звітність підприємств» студент повинен:

- знати: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996-XIV, інші нормативно – правові акти, що регламентують вимоги і порядок складання державної та внутрішньовідомчої (спеціальної) звітності, правила подання та відповідальність за несвоєчасне подання або порушення при складанні звітності;

- вміти: складати форми державної та внутрішньовідомчої (спеціальної) звітності, перевіряти узгодженість окремих показників, подавати звітність у відповідні адреси, вміти читати звітність з

метою використання її показників у процесі управління.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ І ЗАВДАННЯ НА КОНТРОЛЬНУ РОБОТУ

1 Послідовність виконання

Контрольна робота складеться з двох напрямків роботи: виконання практичних завдань та відповідей на теоретичні питання.

1.1 Зміст завдань у контрольній роботі подано:

а) у п'яти варіантах - студенти, прізвища яких розпочинаються літерами А-Ж, обирають перший варіант; літерами З-М – другий; літерами Н-П – третій; літерами Р-С – четвертий; літерами Т-Я – п'ятий;

б) у десяти варіантах - студент визначає номер свого варіанта за останньою цифрою у списку в журналі викладача;

в) в одному варіанті – виконується всіма студентами.

1.2 Вимоги до оформлення контрольної роботи та подання на кафедру “Облік і аудит”.

Контрольна робота виконується у *Зошиті для виконання контрольної роботи*.

Контрольну роботу, виконану в повному обсязі, необхідно здати на реєстрацію в академію на кафедру “Облік і аудит” до початку екзаменаційної сесії. Тільки при наявності зарахованої контрольної роботи студент може бути допущеним до складання заліку або іспиту.

2 Вимоги до змісту роботи

Практична частина складається з чотирьох частин.

У першій частині, що складається з трьох завдань, необхідно за кінцевими даними обліку скласти журнал господарських операцій та такі форми звітності, як Баланс (Ф-1), Звіт про фінансові результати (Ф-2), Звіт про рух грошових коштів (Ф-3) та Звіт про власний капітал (Ф-4).

У другій частині необхідно виконати розрахунки сум внесків і зборів органам соціального страхування та скласти звітність (виконується тільки студентами спеціальності «Облік і аудит»).

У третій частині необхідно навести форми статистичної звітності, методику їх складання, провести аналіз і виявити помилки у наданих звітах.

У четвертій частині необхідно виконати складання журналу господарських операцій, визначити фінансовий результат діяльності підприємства, заповнити форми фінансової звітності підприємств (виконується тільки студентами спеціальності «Облік і аудит»).

До початку виконання практичних завдань необхідно: ознайомитися з методичними вказівками щодо виконання контрольної роботи та необхідними нормативно-законодавчими актами, а також уважно прочитати вказівки до кожного практичного завдання для визначення порядку його виконання.

Подання теоретичної частини контрольної роботи повинно будуватися на вивченні всіх програмних питань курсу з використанням рекомендованої літератури.

Відповіді на теоретичні питання повинні бути повні та змістовні, але конкретні і, якщо можливо, стислі. Теоретичні положення повинні підтверджуватись прикладами, бухгалтерськими записами.

ЗАВДАННЯ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ. ЧАСТИНА 1

ЗАВДАННЯ 1

Теоретичні питання

А-Ж Навести методику заповнення балансу. (Для відповіді на питання використовуйте таблицю 1, «Зошит для виконання контрольної роботи»).

З-М Які якісні характеристики фінансової звітності необхідно витримувати при складанні фінансової звітності?

Н-П Охарактеризуйте підсумкову формулу балансу та її складові.

Р-С Порядок та особливості складання вступного балансу.

Т-Я Порядок та особливості складання ліквідаційного балансу.

Практична частина:

Скласти баланс виробничого підприємства «Мрія» станом на 31.12.200_ року за даними таблиці 1.

Методичні вказівки:

1 Визначити у наведених рахунках складові активу та пасиву балансу.

2 Згрупуйте залишки за рахунками у статті балансу.

3 Заповніть обов'язкові реквізити балансу.

4 Заповніть баланс.

Таблиця 1 - Залишки за рахунками Головної Книги станом на
31.12.200 року

Назва рахунку	Сума, тис. грн				
	Варіанти				
	1	2	3	4	5
	А – Ж	З – М	Н – П	Р – С	Т – Я
А	1	2	3	4	5
1 Основні засоби	520000	686380	910000	528000	850000
2 Знос основних засобів	20000	10000	30000	23000	35000
3 Сировина і матеріали	18000	15000	13000	0000	25000
4 Статутний капітал	532000	720000	902360	522170	853470
5 Поточний рахунок	15000	17400	16300	19600	25000
6 Заборгованість постачальникам	1900	1800	7000	5000	6400
7 Паливо	2100	–	–	3500	2400
8 Малоцінні і швидкозношувані предмети	2700	5200	2100	–	–
9 Заборгованість по короткострокових позичках	3200	1900	3300	1900	2700
10 Борг за підзвітними особами	100	150	130	110	–
11 Запасні частини	1200	800	900	2000	1600
12 Заборгованість робітникам та службовцям по оплаті праці	4000	6300	5700	5900	5300
13 Незавершене виробництво	300	2000	4000	4100	3600
14 Заборгованість організаціям соціального страхування	400	630	570	590	530
15 Товари	4000	–	3500	–	2000
16 Каса	200	100	300	150	300
17 Готова продукція	5200	4100	5100	4500	4400
18 Заборгованість різних дебіторів	–	18000	300	–	400
19 Орендовані основні засоби (фінансовий лізинг)	–	500	–	700	–
20 Нерозподілений прибуток	7000	9000	4700	4100	6300

21	Додатковий капітал	300	–	2000	–	5000

На допомогу студенту!

Баланс – це прийом надання економічної інформації, який досить широко використовується в економічній роботі. Це зручний наглядний прийом, який дає можливість охарактеризувати явище, що вивчається, з різних сторін в економічних дослідженнях. Баланс може бути бухгалтерський та статистичний. Так, бухгалтерський баланс дозволяє охарактеризувати ресурси підприємства за складом і джерелами їх утворення; статистичний баланс – використання робочого часу за відпрацьованим і невідпрацьованим часом за різними чинниками. Баланс може бути поданий або двосторонньою таблицею (баланс фінансового стану підприємства), або у вигляді простої таблиці, де ціле поділяється на складові частини (баланс робочого часу, основних коштів, робочої сили). Бухгалтерський баланс звичайно подають у вигляді двосторонньої таблиці, для статистичного – характерне розкладання цілого на складові частини.

У бухгалтерському балансі використовують вартісні показники, у статистичному – і вартісні і натуральні.

Баланс дозволяє наочно уявити явище, що вивчається, так як у балансі звичайно порівнюються дані, отримані з різних джерел. За допомогою балансу можна показати зв'язок між окремими показниками у формі рівняння підсумків, які одержані в результаті різних математичних дій над показниками, що співставляються. Однак для складання балансової таблиці необхідна висока організація облікової роботи, бо використовують різні показники, які пов'язані один з одним. Тому теоретично існують різні види таблиць, балансів, але на підприємствах і у виробничій діяльності вони використовуються рідко – обов'язковим для підприємства є бухгалтерський баланс.

У бухгалтерському обліку баланс є основною складовою фінансової звітності і втіленням принципу безперервності.

Визначення балансу та вимоги до нього як елемента звітності наведено у П(С)БО 2 «Баланс».

Баланс характеризує склад засобів підприємства та джерел їх утворення на конкретну дату в грошовій формі.

Бухгалтерський баланс складається у вигляді двосторонньої таблиці, в якій засоби підприємства характеризуються за їх складом

та джерелами.

ЗАВДАННЯ 2

Теоретичні питання

А-Ж Як види діяльності підприємств впливають на структуру Звіту про фінансові результати? Яка мета складання Звіту про фінансові результати?

З-М Навести методику заповнення звіту про фінансові результати. (Для відповіді на питання використовуйте таблицю 2, «Зошит для виконання контрольної роботи»).

Н-П Яке значення Звіту про фінансові результати в управлінні підприємством?

Р-С Розкрити порядок формування фінансових результатів від звичайної діяльності та пояснити порядок відображення у звітності чистого прибутку або збитку.

Т-Я Узгодження показників звіту про фінансові результати з даними реєстрів обліку та іншими формами звітності. Особливості проведення розрахунку показників прибутковості акцій.

Практична частина

Скласти Звіт про фінансові результати (Ф №2) за 200Хрік за даними таблиці 2.

Методичні вказівки

1 На підставі інформації, яка наведена у таблиці 2 сформулюйте господарські операції та відобразіть їх у Журналі реєстрації господарських операцій (таблиця 3, «Зошит для виконання контрольної роботи»).

2 Визначити кореспонденцію рахунків за сформульованими операціями.

3 Заповніть обов'язкові реквізити звіту про фінансові результати.

4 Заповніть Звіт про фінансові результати за 200Хрік (Ф №2).

Таблиця 1.2 – Інформація про діяльність виробничого підприємства ООО «Маска» за 200X рік

Вихідні дані	Сума, тис. грн				
	Варіанти				
	1	2	3	4	5
	А – Ж	З - М	Н – П	Р – С	Т – Я
А	1	2	3	4	5
1 Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	12000	9000	57000	30000	72000
2 Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	5000	4000	20000	10000	30000
3 Фінансові витрати	30	90	600	300	60
4 Фінансові доходи	–	200	1000	500	200
5 Адміністративні витрати	600	360	6000	420	540
6 Витрати на збут	500	400	990	920	500
7 Інші операційні витрати	100	200	300	230	530
8 Інші операційні доходи	400	230	670	550	230
Інформація, що не увійшла до облікових реєстрів за помилкою бухгалтера					
9 Витрачено паливо для доставки продукції покупцям	145	98	104	100	30
10 Реалізовано верстати, знос яких складає 70%: - реалізаційна вартість	50	26	22	23	30
- первісна вартість реалізованих верстатів	89	56	45	54	61
11 Нарахована амортизація комп'ютерів керівництва підприємством	1,2	1	2,3	1,8	2,3
12 При проведенні інвентаризації встановлена нестача виробничих запасів	3,46	1,34	2,35	4,09	5,6

На допомогу студенту!

Загальною формою розрахунку фінансового результату є формула

$$\text{Дохід} - \text{Витрати} = \text{Прибуток (Збиток)}.$$

У бухгалтерському обліку ці показники (дохід, витрати, прибуток) збираються на рахунках класів 7 «Доходи», 9(8) «Витрати». У цілому схему розрахунку фінансових результатів можна представити на рисунку 2.

Рисунок 2 – Порядок формування фінансових результатів згідно із П(с)БО

Звіт за формою № 2 складається накопиченим підсумком з початку року та відноситься до річної та квартальної форм звітності.

Це таблиця, де окремі показники доходів, витрат та фінансових результатів наведені у такій послідовності, що дозволяє підставляти їх у затвердженому алгоритмі та виходити на кінцевий показник – чистий прибуток (збиток). Особливістю таблиці є те, що всі показники наводять за два періоди – звітний та попередній звітний періоди. Такий підхід дозволяє одночасно проводити аналіз змін доходів, витрат, фінансових результатів у динаміці.

Звіт за формою № 2 згідно із П(с)БО 3 «Звіт про фінансові результати» складається з трьох розділів:

I Фінансові результати.

II Елементи операційних витрат.

III Розрахунок показників прибутковості акцій.

На базі П(с)БО 3, діяльність підприємства поділяється на звичайну та надзвичайну. Звичайна поділяється, у свою чергу, на операційну, фінансову і інвестиційну (рисунок 3).

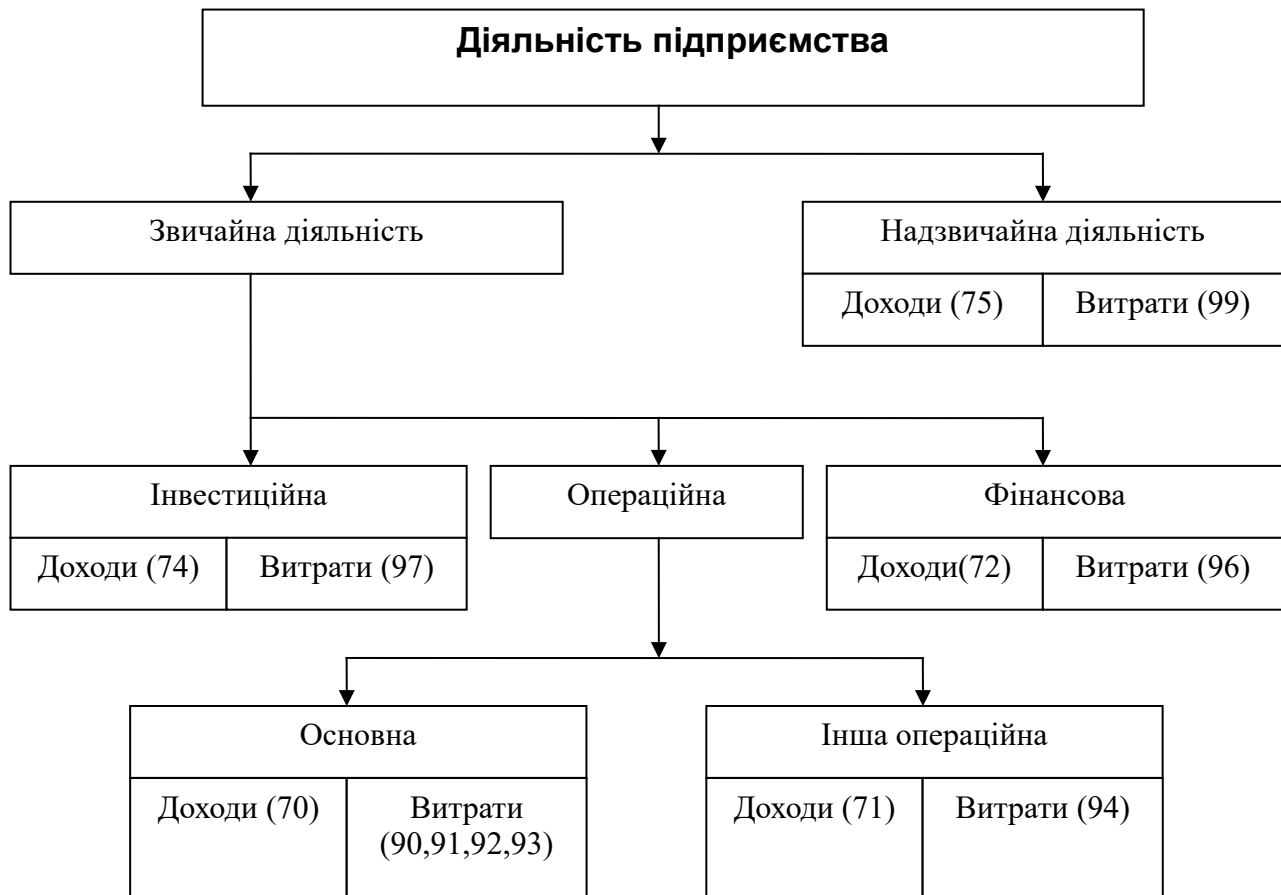

Рисунок 3 – Класифікація видів діяльності підприємства згідно із П(с)БО

Операційна діяльність – основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційними та фінансовими згідно із П(с)БО 2 та П(с)БО 4.

Фінансова діяльність – діяльність, яка призводить до змін і складу власного та позикового капіталу підприємства згідно із П(с)БО 4.

Інвестиційна діяльність – придбання та реалізація тих

необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів П(с)БО 4.

І розділ звіту за формою № 2 складається на основі принципу нарахування і відповідності доходів та витрат.

Оцінка доходів може бути достовірно визначена в момент знаходження активу або погашення зобов'язання, які призводять до збільшення власного капіталу підприємства (крім зростання капіталу за рахунок внесків учасників) – п.7 П(с)БО 3.

Оцінка витрат може бути достовірно визначена в момент вибуття активу або збільшення зобов'язання, які приводять до зменшення власного капіталу підприємства (крім зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками) – п. 8 П(с)БО 3.

У Звіті про фінансові результати запис інформації проводиться у чіткому порядку та послідовності. Спочатку необхідно показати доходи від діяльності, далі витрати і окремо фінансовий результат. Форма запису вертикальна й умовна.

Всі доходи та витрати обліковуються відповідно до вимог фінансового обліку та наказу про облікову політику. Скорочення або згортання доходів та витрат згідно з П(с)БО не дозволяється.

Бухгалтерський облік доходів базується на положеннях стандарту бухгалтерського обліку 15 «Дохід», а витрат – на П(С)БО 16 «Витрати».

ЗАВДАННЯ 3

Теоретичні питання

А-Ж Дайте визначення наступним термінам: дата балансу, облікова оцінка, подія після дати балансу, події, які не вважаються змінами в обліковій політиці. Як здійснюється виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх періодах?

З-М Яке значення Звіту про рух грошових коштів в управлінні підприємством?

Н-П Навести методику заповнення звіту про рух грошових коштів. (Для відповіді на питання використовуйте таблицю 3 «Зошит для виконання контрольної роботи»)

Р-С Навести методику заповнення звіту про власний капітал. (Для відповіді на питання використовуйте таблицю 4 «Зошит для виконання контрольної роботи»)

Т-Я Яка мета складання Звіту про рух грошових коштів та Звіту про власний капітал? Яке значення Звіту про власний капітал в управлінні підприємством?

Практична частина

На підставі інформації про діяльність виробничого підприємства ЗАТ «Бум» скласти:

- 1 Баланс на 31.12.200X року (Ф №1);
- 2 Звіт про фінансові результати за 200X рік (Ф №2);
- 3 Звіт про рух грошових коштів за 200X рік (Ф №3);
- 4 Звіт про власний капітал за 200X рік (Ф №4).

Методичні вказівки

1 За залишками, наведеними у таблиці 1.3 скласти Баланс на 31.12.200X року (Ф №1).

2 На підставі даних таблиці 1.4 скласти Звіт про фінансові результати за 200X рік (Ф №2).

3 Скласти Робочу таблицю (таблиця 4) для виконання аналізу, необхідного для складання Звіту про рух грошових коштів.

4 За допомогою таблиці 4 Зошиту для виконання контрольної роботи та Звіту про фінансові результати за 200X рік (Ф №2) скласти Звіт про рух грошових коштів за 200X рік (Ф №3).

5 На підставі вихідних даних та складених форм звітності скласти Звіт про власний капітал (Ф №4).

Вихідні дані

За даними Головної Книги встановлено (таблиці 1.3 та 1.4):

Таблиця 3 – Залишки за рахунками Головної Книги

Показник	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3
Основні засоби:		
первісна вартість	540,0	675,0
знос	108,0	135,0
Довгострокові фінансові інвестиції:		
інші фінансові інвестиції	-	13,5
Запаси:		
Виробничі запаси	162,0	145,0
незавершене виробництво	20,0	18,0
готова продукція	45,0	60,0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:		
первісна вартість	114,7	131,7
резерв сумнівних боргів	23,00	26,40
Дебіторська заборгованість за розрахунками:		
з бюджетом	1,00	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	5,5	6,1
Грошові кошти та їх еквіваленти		
у національній валюті	27,0	94,5
Витрати майбутніх періодів	2,2	3,2
Статутний капітал	700,0	700,0
Інший додатковий капітал	2,0	4,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	151,2	202,5
Неоплачений капітал	(126,0)	-
Короткострокові кредити банків	6,0	48,8
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	51,3	27,0
Поточні зобов'язання за розрахунками		
з бюджетом	1,1	2,3
зі страхування	0,2	0,8

з оплати праці	0,6	0,2

Таблиця 4 – Дані за рахунками Головної Книги

Показник	За звітний період, тис. грн
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	810,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	338,0
Адміністративні витрати	167,4
Інші операційні витрати	13,5
Амортизація	27,0

Також відомо, що сума фактично сплаченого податку на прибуток співпадає із сумою нарахованого податку за формою 2.

Виплачені грошовими коштами дивіденди розраховуються: нерозподілений прибуток на початок плюс чистий прибуток звітного періоду – нерозподілений прибуток на кінець.

ЧАСТИНА 2

Теоретичні питання

А-Ж Хто є платником зборів до Пенсійного фонду, до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, до Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття та до Фонду страхування від нещасних випадків.

З-М Яким чином здійснюється реєстрація платників зборів до Пенсійного фонду, до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, до Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття та до Фонду страхування від нещасних випадків.

Н-П Який порядок обчислення і сплати зборів до Пенсійного фонду, до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, до Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття та до Фонду страхування від нещасних випадків.

Р-С Який існує порядок застосування штрафних санкцій при порушенні порядку нарахування та сплаті зборів до Пенсійного фонду, до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, до Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття та до Фонду страхування від нещасних випадків.

Т-Я Дайте визначення таким поняттям: застрахована особа; страховий випадок; страховий стаж; страхові внески; страхові кошти; нещасний випадок; професійне захворювання; страховий експерт.

Практична частина

Виконати розрахунки відрахувань на соціальні потреби та скласти існуючі форми звітності до Пенсійного фонду, до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, до Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття та до Фонду страхування від нещасних випадків.

Методичні вказівки

1 На підставі наведених вихідних даних (таблиця 5 та 6) необхідно виконати розрахунки відрахувань на соціальні потреби у таблиці 5 Зошита для виконання контрольної роботи: до Пенсійного фонду, до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, до Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття та до Фонду страхування від нещасних випадків.

2 На підставі розрахунків скласти існуючі форми звітності до Пенсійного фонду, до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, до Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття та до Фонду страхування від нещасних випадків.

Вихідні дані

Таблиця 5 – Дані розрахунково-платіжних відомостей
локомотивного депо за січень - березень 200X року

Зміст господарської операції	Сума, тис. грн				
	1	2	3	4	5
	А-Ж	З-М	Н-П	Р-С	Т-Я
1 Нарахована заробітна плата:					
- машиністам локомотивного депо	1534	2032	1020	1840	2010
- помічникам машиністів	1020	1610	1240	1211,5	980
2 Допоміжним робітникам локомотивного депо з експлуатації устаткування та ремонту локомотивів	840	1020	820	920	540
3 Робітникам управління локомотивним депо	620	1010	420	1035,2	1028
4 Нараховані надбавки та доплати основним та допоміжним робітникам локомотивного депо	120	130	110	130	150
5 Премії машиністам та помічникам за підсумками роботи за місяць	120	200	50	100	60
6 Премії допоміжним робітникам локомотивного депо з експлуатації устаткування та ремонту локомотивів	200	150	30	40	10
7 Доплата за роботу в понаднормовий час робочим погодинникам	62	120	90	70	–
8 Оплата цілозмінних простоїв	–	4,4	–	–	2
9 Оплата чергових відпусток	40	50	20	30	15
10 Оплата листів непрацездатності до 5 днів	3,5	4,2	2,2	3,8	1,0
11 Допомога з тимчасової непрацездатності	3,8	3,6	3,3	2,8	1,9
12 Нараховано матеріальну допомогу робітникам підприємства	12	16,5	12,2	15	–
13 Допомога робітникам, які знаходяться у відпустці по догляду за дитиною	2,1	2,3	1,4	-	1,9
14 Допомога робітникам, які знаходяться у відпустки по догляду за дитиною (за рахунок коштів підприємства)	2,0	1,3	1,1	0,9	1,8
15 Індексація заробітної плати робітників депо	13,47	12,90	11,45	13,7	10,8

Таблиця 6 – Додаткові дані розрахунково-платіжних відомостей
локомотивного депо за січень - березень 200X року

Показники	Варіанти				
	1	2	3	4	5
	А-Ж	З-М	Н-П	Р-С	Т-Я
1 Сума нарахувань працівникам депо, грн:					
- у межах прожиткового мінімуму	1897,56	2345	1567	2134	1890
- у межах мінімальної заробітної плати	97,89	108,9	100,1	156,23	198,23

ЧАСТИНА 3

Теоретичні питання

А-Ж Охарактеризуйте значення статистичної звітності та її зміст.

З-М Які існують види статистичною звітності?

Н-П Охарактеризуйте порядок представлення статистичної звітності.

Р-С Наведіть перелік звітів, які є обов'язковими для всіх типів підприємств.

Т-Я На основі якої інформації заповнюється статична звітність? Які фахівці складають статистичні звіти на підприємстві?

ЧАСТИНА 4

Теоретичні питання

А-Ж Хто заповнює Довідку про суми виплачених доходів та утриманих з них податків фізичних осіб? Скільки заповнюється екземплярів, куди і коли подається довідка?

З-М Який порядок проведення коригувань Довідки про суми виплачених доходів та утриманих з них податків фізичних осіб?

Н-П Яка існує податкова звітність з податку на прибуток підприємств? Хто є платниками податку на прибуток та що є об'єктом оподаткування податком на прибуток? В яких випадках

подається уточнена декларація про прибуток підприємства?

Р-С Які існують податкові періоди? За який період подається уточнена інформація про податок на прибуток? Як в уточненій декларації відображається виправлення помилок?

Т-Я Назвіть джерела даних, структуру та порядок заповнення Декларації про прибуток підприємства.

Практична частина

На підставі наведеної інформації необхідно скласти форми фінансової звітності (Ф1 – Ф4).

Методичні вказівки

1 Скласти баланс за відповідною формою на початок ІV кварталу 200_ року згідно із залишками за рахунками поточного обліку (таблиця 7).

2 Скласти журнал господарських операцій у таблиці 6 **Зошита для виконання контрольної роботи** на підставі інформації, яка наведена у таблиці 8.

3 Визначити фінансовий результат діяльності підприємства за квартал.

4 Скласти баланс на 31.12.200X року (Ф №1) та Звіт про фінансові результати за 200X рік (Ф №2).

5 У таблиці 7 **Зошита для виконання контрольної роботи** зробити аналіз статей балансу.

6 За допомогою таблиці 7 **Зошита для виконання контрольної роботи** скласти Звіт про рух грошових коштів за 200X рік (Ф №3).

7 На підставі складених звітів скласти Звіт про власний капітал (Ф №4).

Таблиця 7 - Господарські операції локомотивного депо «Серпень»

за IV квартал 200X року

Но- мер	Господарські операції	Сума, грн
1	2	3
1	Надійшов на поточний рахунок аванс від фінансової служби дороги в рахунок майбутніх доходів від перевезень	40 000,00
2	Безоплатно отримано верстат. Справедлива вартість верстата	4 000,00
3	Нарахована амортизація з вартості основних засобів	9 000,00
4	Нарахована амортизація з вартості основних засобів. Для податкового обліку залишкова вартість складає: 1 група (2%) 2 група (10%) 3 група (6%) 4 група (15%)	3 200,00 5 200,00 3 870,00 3 000,00
5	Реалізовано верстат: Первісна вартість Знос Пред'явлено рахунок покупцю	3 000,00 1 200,00 3 600,00
6	Надійшли грошові кошти за реалізований верстат	3 600,00
7	Ліквідовано об'єкт основних засобів: Первісна вартість Знос Витрати по ліквідації: Вартість матеріалів Заробітна плата робітників Нарахування на заробітну плату Оприбутковано металевий брухт, отриманий від ліквідації об'єкта основних засобів	2 000,00 2 000,00 30,00 50,00 ? 60,00
8	Списано матеріали на ремонт будинку. Ремонт виконаний господарським способом.	2 000,00
9	Нараховано заробітну плату: Працівникам зайнятим на перевезеннях Робітникам, що виконували капітальний ремонт будинку Адміністративним працівникам	22 000,00 1 200,00 11 990,00

Продовження таблиці 7

1	2	3
10	Зроблено нарахування на фонд оплати праці: Пенсійному фонду Органам соціального страхування по внескам з тимчасової непрацездатності Органам соціального страхування на випадок безробіття Органам соціального страхування від нещасливого випадку	Суми визначити
11	Утримано із заробітної плати працівників: Внески в пенсійний фонд (2%) Внески органам соціального страхування Внески органам соціального страхування на випадок безробіття Податок на доходи фізичних осіб (НСЛ не надавалась) Суми, належні на користь третіх осіб Суми в погашення заборгованості за формений одяг	? ? ? ? 650,00 750,00
12	Списано фактичні витрати з виконаного господарським способом кап. ремонту будинку	Суму визначити
13	Отримані від постачальників матеріали в т.ч. ПДВ. Матеріали оприбутковані в коморі	12 000,00
14	Матеріали зі складу передані для потреб перевезень	6 000,00
15	Передано з комори в експлуатацію на перевезення МШП	560,00
16	Отримані в касу для виплати заробітної плати кошти	?
17	Виплачено заробітну плату працівникам (з урахуванням операції 18)	?
18	Депонується вчасно незатребувана заробітна плата	560,00
19	Сума за депонованою заробітною платою здана в банк	
20	Перераховано з поточного рахунка: Постачальникам за отримані раніше матеріали Податки в бюджет Органам соціального страхування Заборгованість на користь третіх осіб	12 000,00 4 900,00 2 100,00 650,00
21	Інші витрати по перевезеннях	26 897,00
22	Пред'явлено рахунок вищестоячої організації за виконані перевезення	?
23	Надійшли грошові кошти від вищестоячої організації на поточний рахунок з урахуванням авансу	Суму визначити
24	Визначити фінансовий результат діяльності	

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку: Підручник. - Житомир: ЖІТІ, 2002. – 515 с.
- 2 Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник/ За ред. проф. Ф.Ф. Бутенця.- 3-є вид., перероб. і доп. - Житомир: ЖІТІ, 2001. – 672 с.
- 3 Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні: Навчально-практичний посібник/ За ред. С.Ф. Голова. - Дніпропетровськ, ТОВ „Баланс – Клуб”, 2001 - 832 с.
- 4 Звітність підприємств: Навчальний посібник / За ред. проф. Ю.А. Вериги - Полтава: ТзОВ, 2003. - 544 с.
- 5 Грабова Н.М., Добровский В.Н. Бухгалтерський учет в торговых и производственных предприятиях. - К., 2000.
- 6 Голов С.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік.: Навчальний посібник. - Дніпропетровськ, 2003.
- 7 Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” №996- XIV від 16.07.99.
- 8 Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств” №283/97 –ВР, зі змінами і доповненнями.
- 9 Закон України від 03.04.97р. № 168/97 - ВР „Про податок із доданої вартості” зі змінами і доповненнями.
- 10 Закон України „Про статистику”. Міністерство статистики України, 2003.
- 11 Інструкція про інвентаризацію основних засобів, нематеріальних активів, ТМЦ, грошових коштів, документів з розрахунків та інших статей балансу від 11.08.94р. №69, зі змінами і доповненнями
- 12 Наказ Міністерства статистики України №352 від 29.12.1995 року "Про затвердження типових форм бухгалтерського обліку", введено в дію з 01.01.1996р.
- 13 Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. П(с)БУ №1-30. Міністерство фінансів України, 2000-2007.
- 14 Постанова КМУ від 22 січня 1996 р. № 116 із доповненнями від 27.08.96 р. № 1009, від 20.01.97 р. № 34, від 15.12.97 р. № 1402). Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, недостача, знищення (псування) матеріальних цінностей.
- 15 План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу,

зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджені Наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99.

16 Пархоменко В.М., Баранцев П.П. Реформування бухгалтерського обліку в Україні. Нормативи. Коментарі. – Львів: - 2000.

17 Сопко В.В. Бухгалтерський облік. – К.: КНЕСУ 2000.

18 Ткаченко Н.М. Бухгалтерський облік на підприємствах України з різними формами власності. – К.: А.С.К., 2001.

19 Чебанова Н.В, Василенко Ю.А. Бухгалтерський фінансовий облік: Посібник. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2002. – 672с.

Таблиця 8 - Залишки за рахунками поточного обліку на початок кварталу

Номер рахунка	Найменування рахунка	Залишки для варіантів, грн									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	Основні засоби	758000	757000	756000	755000	754000	753000	752000	751000	750000	759000
131	Знос основних засобів	92000	75700	92100	92300	91800	92700	92700	92600	92000	93200
15	Капітальні інвестиції	100	200	300	400	200	200	100	200	100	200
20	Сировина і матеріали	1800	1900	2000	1800	1900	2000	1800	1900	2000	1800
203	Паливо	700	710	720	730	740	790	780	770	760	750
22	Малоцінні і швидкозношувані предмети	4400	710	4000	3800	4400	4600	4800	5000	4200	4000
23	Виробництво	3200	2100	3200	3050	3300	3100	3150	3100	3200	3150
36	Розрахунки з покупцями	1000	1050	1010	1020	1030	1040	1060	1070	1080	1090
30	Каса	300	400	600	800	300	500	700	400	500	600
31	Поточний рахунок	91400	91700	89600	94650	91000	90900	90950	91900	90700	91550
631	Розрахунки з постачальниками і підрядчиками	400	4010	600	400	500	600	400	500	600	400
662	Розрахунки з депонентами	30	40	50	60	30	40	50	60	30	50
652	Розрахунки по соціальному страхуванню	200	300	400	200	300	400	200	300	400	200
661	Розрахунки по заробітній платі з робітниками та службовцями	2200	4200	2000	1300	2190	2300	2400	2500	2100	2000
377	Розрахунки з робітниками та службовцями за формений одяг	800	850	830	840	800	800	820	860	840	850
64	Розрахунки з бюджетом	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
40	Статутний капітал	760000	759000	758000	757600	756000	755000	754000	753000	752000	760000
42	Додатковий капітал	600	7000	800	900	600	700	800	900	600	700
44	Нерозподілений прибуток минулих років	6270	6370	4310	9330	6250	5190	5610	6340	5650	6440

